

□ سه شعر از واصف باخترى

یکى ز شىشه فروشان...

تموز ما چه غربيانه و چه سرد گذشت
کبود جامه از اين تنگنای درد گذشت
نسيم آن سوی دیوار نيز زخمی بود
چواز قبیله اشباح خوابگرد گذشت
ز دوستان گرانجان کجا برم شکوه
کنون که خصم سبکمایه هر چه کرد گذشت
دلم نه بنده افلاک شدن برده خاک
ز آبنوس رمید و ز لازورد گذشت
پگو که کيد شغادان به چاهسارش کشت
مگو که واي بین رستم از نبرد گذشت
درین غروب غربيانه دل هواي تو کرد
حريف لاله ز رگهای برگ زرد گذشت
چو دل به دست ز کويت گذر کنم گوين
يکى ز شىشه فروشان دوره گرد گذشت
قسم به غربت واصف که در جهان شما
يگانه آمد و تنها نشست و فرد گذشت.

ای ناخدايان...

بنیاد اندیان که گفتید این بحر، پهنا و ژرفاندارد
تأسیس^۱ ای ناخدايان! خدا را، طوفان تماشا ندارد
زین گردداد مهاجر، خشکیده چشمان چشم
لب تشنه میر ای مسافر، کاين دشت دریا ندارد
ای همسرايان خاموش، ای يادهاتان فراموش
خنياگران بشکنندش چنگی که آواندارد
ما بذر عصیان فشانديم، آيات اميد خوانديم
نفرین به خرگاه نسيان، کاهنگ صحراندارد
در دست ابلیس موم است، چون لانه‌ی يوم شوم است
این کوه دیگر ستيفی از نسل خارا ندارد
در این افقها فلقها، آینه‌دار غروب‌اند
آخر چه آرم بشارت زان شب که فردا ندارد

از زبان آبگينه

چه ها که بر سر اين تکدرخت پير گذشت
ولیک جنگل انبوه را ز ياد نبرد
به فتحنامه‌ی خورشید کاغذين خنديد
چراغ گوشه‌ی اندوه را ز ياد نبرد
نشست عمری در استوای برگ و تبرگ
شکیب صخره‌ی نستوه را ز ياد نبرد
به استواری آن سنگ آفرین بادا
که آبگينه شد و کوه را ز ياد نبرد

زیبای من

سید رضا محمدی

یک روز پر گشودی از این ساحل با کاروان مه شده‌ی قوها
پرواز کردی و یله گشتی سبز تا پشت ایر، سمت فراسوها
دریا تو را به نام صدا می‌زد که سوی ما بیا و تو خندیدی
حالا حکایتی است که می‌گریند با یاد تو تمامی جاوشها
گنجشک‌ها شکسته در آوازنده صحرا سمع سوک تو را دارند
گرد سر دوتار تو می‌رقصد با چشم‌های گُل شده آهوها
سیزینه‌ی نجابت توفانی تو روح لاله‌زار خراسانی

چیزی عجیب نیست اگر در دشت بوی تو می دهد همه‌ی بوها
تورفتی و به جای تو من ماندم من سنگ تکه‌ی تکه‌ی خاک آسود
در ساکت گرسنه‌ی چشم خلق در عالم کسالت زانوها
با خیل مردمی که فقط تلخ‌اند روهایشان نظاره‌ی بدینختی است
ای هر چه ننگ بر سر این مردم ای هر چه خاک بر سر این روهای
یادت به خیر گرمی آوازت دل بود استواری انسان را
حالا تو رفته‌ای و زمین خشک است حتی شکسته قامت ناجوها
حالا چقدر خسته‌ام از مردم بازیچه‌های دلخوش بدینختی
حالا چقدر خسته‌ام از دنیا دنیای سنگ‌ها و ترازوها
زیبای من چه می شد اگر با خود دست مرا گرفته و می بردی
پوسیده است حال فرودستان پکریز خالی اند فراروها

ماہی غریب

سید رضا محمدی

ماندیم خاک‌ها و گلوبی اذان نداد
این باد مرده بیرق ما را تکان نداد
هر چند ریختیم در آتش کسی به ما
پلکی از ابرهای بلند جهان نداد
ناراضیم به حد تمام غم زمین
از آنچه خواستیم و به ما آسمان نداد
تقسیم گر به خلق دگر هر چه را که داد
ما را به غیر سخنه شد مردمان نداد
اما اگر تو روی کنی، روی می‌کند
خیل ملاحتی که به ما مژگان نداد
یار!! اگر تو روی کنی، می‌رود زیاد
آنچه به ما مقسم نامهربان نداد
افتاده‌ام به خاک تو و مویه می‌کنم
آوخ که روزگار تو ما را امان نداد
ایا عجیب نیست که امروز ماه هم
مثل تو نصف روی خودش را نشان نداد
ایا عجیب نیست که این ماهی غریب
این قدر روی خاک تو غلتید و جان نداد
ماندیم خاک‌ها و گلوبی اذان نداد
این باد مرده غیرت ما را تکان نداد

سہ روایتی

□ محمد بشير رحيمي

شب خم شده بود تا پل صبح شود
فرستکدهی تکامل صبح شود
شب مانده در انتظار تا بار دگر
خورشید بیاید و گل صبح شود

بنیاد اندیشه

موجی که فرو خفته است بستر شده است
با دامن پای خود برابر شده است
این خانه که در خویش شناور گشته
دشته است، ز چار سوی خود در شده است

باگی که فضای آن مشجر شده است
اواز پرنده برگها، جر شده است
هر کس که توانسته بگیرد تیغی
خون ریخته، سر بریده... سرور شده است

□ دو شعر از حکیمه عارفی

گونه‌های سرخابی

غروب می‌وزد از گونه‌های سرخابی
دوباره ٹائیه‌ها - انتظار - بی‌تابی
عبور از همه‌ی کوچه‌های دلتنگی
دوباره حس تکاپو و رد پایابی
هنوز آن شب بر التهاب یادم هست
نفس کشیدن از آن چشم‌های مهتابی
تمام پنجره‌ها بسته بود اما تو
چقدر زود رسیدی به مقصد آبی
همیشه آخر حرفت ز عشق می‌گفتی
و عشق می‌وزد از گونه‌های سرخابی

□ دو شعر از محبوبه ابراهیمی

دشت سرخ پیراهن

برای اسطوره‌ی چهل دختران
تشنه، تشنه می‌بارم، کوزه‌ها، ترک باران
در کویر می‌روید زخم گل، نمک باران
زمخ گل! نکن تردید، اشک هم علاجت نیست
چاره‌ای نداری جز، خنده‌های شک باران
دختران شیرینت روی دشنه رقصیدند
دشت سرخ پیراهن، شعر و شاپرک باران
بعد از آن عروج سبز، نامشان کبوتر ماند
باز گرم پروازند - شانه‌ها ملک باران

□
دخترم! تبسم کن، تا درخت گردیدی
گیسوان رقصانت گشته قاصدک باران
تا به رود پاشیدی، زمزم گلویت را
دستهای چوبیانان، مانده نی لبک باران

سنگ و سکوت

سنگ سکوت می‌رسد، آینه‌های لال می‌شود
هر چه نگاه می‌کنم، مرگ زلال می‌شود
روح رها و عاشقم، تشنه‌ی چشمه‌های راز
دشت به دشت می‌وزد، رود سؤال می‌شود
بعد سؤال می‌کنم از همه پرنده‌گان
عشق کبود آسمان قسمت بال می‌شود
بعد پرنده هست و من، رقص بلند بالها
فوج سپید، ناگهان وهم و خیال می‌شود
هر چه نگاه می‌کنم، شعله‌ور است آسمان
هر چه پرنده می‌پرد، باز زغال می‌شود.

□ دو شعر از زهرا زاهدی

جستجو

در پس کوچه یادهای امید
در فراسوی نگاهی بی‌باق
جای پا می‌بینی
و کسی
خم شده روی زمین
می‌نویسد بر آن:
تو کجا یی ای دوست

بنیاد اندیشه
تأسیس ۱۳۹۴

اهالی عشق

واهالی عشق
می‌روند
کوزه‌ها بر دوش
تا بالا دست دهکده‌ی دوستی
ومی‌آیند
کوزه‌هاشان
لبال از چشمه‌های شور
برخاسته از چشم‌هایشان

هیوط

شب به رنگ سکوت مبهمن بود
دستها روی زانوی غم بود
ابرها در دلم فشرده شدند
آسمان در هبوط نم بود
بعض تلخی که در گلو می‌ماند
جای پای سیاه دردم بود
جندها هم سکوت سردادند
سرکوه از مصیبتی خم بود
چشم‌های کویری مبهوت
بازگوی حدیث زمزم بود
ریشه‌ی فصلهای درد من
از خزانهای سرخ آدم بود

درینغ

در این دیار، فکر ضروری کسی نکرد
کاری گهی ز روی شعوری کسی نکرد
یک عمر چون ستاره عبت راه شب زند
از جاده‌های صبح، عبوری کسی نکرد
چندان که شد زمینه مناسب برای فخر،
از این قبیله مشق غروری کسی نکرد
غوغای اعتبار بزرگان بود بلند
صحبت دمی ز همت موری کسی نکرد
خلقی شد از مساجد ما جانب بهشت
در بازگشت، قصه حوری کسی نکرد
آن را که در ولایت خود نور دیده بود،
در شهر ما عصاکش کوری کسی نکرد
دفتر شدیم، در پی مشقی کسی نگشت
دیوان شدیم، قصد مروری کسی نکرد
در وقت تازگی، ثمر ما کسی نچید
خشک از شدیم، بار تنوری کسی نکرد
بودیم خاک، خشت بنایی کسی نساخت
گشتم سنگ، لوحه گوری کسی نکرد
مردیم در محله، غم ما کسی نخورد
تا زنده بوده‌ایم، سروری کسی نکرد
بگرفت دل ز صحبت این دور و بر، درینغ
نzedیک ما حکایت دوری کسی نکرد

□ دو شعر از احمدضیاء رفعت

دوزخ بهشت ما...

بوی گلی، نسیم گواری کسی ندید
در چارفصل عشق، بهاری کسی ندید
پژمرد شاخه‌ها و فرو ریخت برگها
از هیج مرغ، ناله زاری کسی ندید
صد شعله خاست، مشت خسی تا که در گرفت
یک فصل لاله سوت، شراری کسی ندید
بازی در این بساط به ترتیب دیگری است
صد دل به باخت رفت، قماری کسی ندید
رفت آن زمان که بود سر عشقها بلند
شد یک هزار سال که داری کسی ندید
دیگر به کوه و دشت، شکاری کسی نیافت
در هیج گرد و خاک، سواری کسی ندید
دعوای تخت و تاج در این بی‌بصر دیار
خاکی به باد داد، غباری کسی ندید
اهنگ بی‌نشانی ما بین که بعد مرگ
نشی کسی نیافت، مزاری کسی ندید
دوزخ بهشت ماست، که آن جاز فرط نظم
فیری کسی نکرد، فراری کسی ندید

کلاف

بنیاد اندیشه
تأسیس ۱۳۹۴

ماندیم جوهایی که دریا نمی‌شود
باغ سترونی که شکوفا نمی‌شود
هر سوکه می‌دوبیم سراب است و وهم و هیج
گم کرده خودیم که پیدا نمی‌شود
ناهرهان! محبت و احساس و عشق کو؟
تاکی منم، منم، من تان مانمی‌شود
سر در کلاف مانده تقدیر قوم را
امروز واکنیم که فردا نمی‌شود
ای آه، ای تمام خدایان یکشنه
بی خون و خشم زندگی آیا نمی‌شود؟!

در آستانه پرواز

ماییم و انبساط خیال و رها شدن
ماییم، پشت یک در در حال وا شدن
ماییم و آن سکوت همیشه که اینچنین
یابیده است باز مجال صدا شدن
حالی، صدای نیض زمین است گوش کن!
گفتم بهار، آه کشیدی که تا شدن
دیدی گذشت دور مس و آهن و فریب?
ماییم و آب و آینه‌ها و طلا شدن
این که در آستانه پرواز بال ده
ای عشق! ای کلید مجال رها شدن

سوگنامه ۴

□ سیدابوطالب مظفری

رخش غور و تیغ و کمان را فروختیم
کام و زبان شعله‌فشن را فروختیم
خوش قامتان به قد دوتا خوگرفته‌اند
مردان کج به بوى طلا خوگرفته‌اند
سرگم تمام همت‌شان يك بدن شده
از تکروى تمامت‌شان کرگدن شده
در تيه مانده‌ایم و چهل سال شد تلف
چشم‌انتظار معجزه‌ی آبهای کف
چشم‌انتظار معجزه‌ی تا سنگ گل دهد
بیرون کشند از تن ناپاک‌شان صدف

اینک نشسته‌ایم سبک در کمین خویش
چشم‌انتظار سوختن آخرین خویش
اینک نشسته‌ایم که تا مارهای خشم
از شانه‌های مست کسی سر بدر کنند
اینک نشسته‌ایم که تا نسل سامری
گوساله‌های شیری شان را بقر کنند
جمعی برآن سرند که ناموس و ننگ را
نذر کلاه‌گوشه‌ی یک تاجور کنند
دست و دهن گشاده که داد از کدام سوست
موجی نمی‌زنند که باد از کدام سوست
مردند تا به سفره‌ی شان نان بیاورند
طوفان ندیده‌اند که ایمان بیاورند
القصه برده‌اند از این ورطه رخت‌شان
جاوید باد کبکبه‌ی تخت و بخت‌شان

بنیاد اندیشه
تأسیس ۱۳۹۶

مادر! سلام، ما همگی ناخلف شدیم
در قحط‌سال عاطفه‌هایمان تلف شدیم
مادر! سلام، طفل تو دیگر بزرگ شد
اما دریخ، کودک ناز تو گرگ شد
مادر! اسیر وحشت جادو شدیم ما
چشمی رسید و یکسره بدخو شدیم ما
مادر! طلسیم دفع شر از خوی ما بیند
تعویذ مهر بر سر بازوی ما بیند
ای ماه! ما پلنگ شدیم و تو سوختی
ما صاحب تفنگ شدیم و تو سوختی

□
اینک زمین پیاله‌ی خون است و هیچ نیست
زخم است، آتش است، جنون است و هیچ نیست
امشب هجوم دوزخی باد دیدنی است
این گیرودار گردن و پولاد دیدنی است
از چار سودمیده و در چار سودان
اینک منم چوباد دی آواره در جهان
اینک منم دو پای ورم کرده در مسیر
اینک منم مسافر این خاک سردسیر

□
پرسیده‌ای که ماه چه شد، اختران چه شد
من مانده‌ام که وسعت این آسمان چه شد
دوشیزگان قریب‌هی بالا کجا شدند
گلچهره و گل آغه و گلشا کجا شدند
گلشا شکوفه داد، جوان شد، عبوس شد
در دشتهای تفتنه تقطان عروس شد
گلچهره، خوش به حال غمش، غصه سیر خورد
یک شب کنار مرز وطن ماند و تیر خورد
از او نشان سرخ پری مانده‌است و هیچ
از ما فقط شکسته‌سری مانده‌است و هیچ

□
کوه از کمین و صیحه‌ی مردان عقیم ماند
این بیشه هفت سال پیاپی عقیم ماند
این بیشه هفت سال پیاپی پدر ندید
گوساله‌های بت‌شده دید و تبر ندید
یکباره سروهای کهن ریشه کن شدند
مردان این قبیله‌ی عاشق کفن شدند

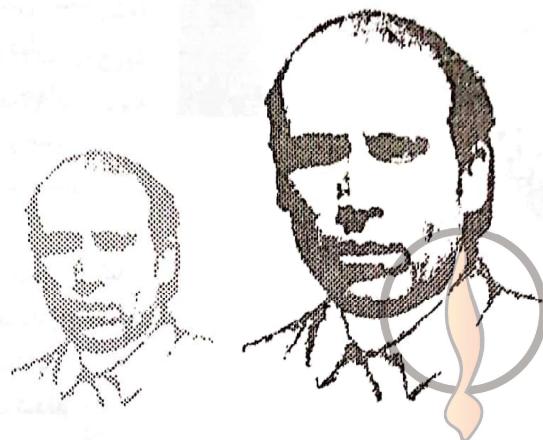
الله‌های لال

خورشید خفت و خاستنیش بس محال ماند
ورنه دگر نه عکس بر آب زلال ماند
باران گذشت و رفت به شنها فرو نشست
صحرای سکوت کرد هر الله لال ماند
سیمرغ آفتاب! کجاوی؟ شتاب کن
بر لازهات نشانه ابر ملال ماند
مرغی پرید و دید: به هر گوشه دانه چید
آخر به دام اهرمن خشکسال ماند
القصه روز رفت و فسانه نشد تمام
خورشید خفت و خاطره‌اش در خیال ماند

بعد از هزار سال

بعد از هزار سال، اگر باز بینمت
همزاد من همینم و عاشق ترینم
با صد هزار خشم گر از خویش رانیم
با صد هزار چشم من اندر کمینت
گفتی خیال خام خزان از قفای ماست
کفتم قسم به باغ که، باز از بینم
تا پای مرگ سجده گهم آستان تست
تا خاک گور گلکدهام خوشه چینم
دیگر مگو هماره «عفیف» از وفا نخوان
آخر بگو چگونه کشم از بینم

□ هزار شعر از اسدالله عیفی باختیاری

بنیاد اندیشه
تأسیس ۱۳۹۴

مجبر

اینجا چه زود هر که گم و گور می‌شود
آدم چقدر از وطنش دور می‌شود
ای دل چراغ رابطه‌ها رانگاه کن
بنگر چگونه پنجره کم نور می‌شود
بیهوده می‌زنی چقدر دم از اختیار
وقتی که آدم اینهمه مجبر می‌شود
آخر بین چگونه تنگ یتیم ما
چوب عصای عده شب کور می‌شود
تا تشنجی نکرده ز جان سیرمان «عفیف»!
باید دوید ورنه عطش زور می‌شود.

به یک نگاه

به یک نگاه خوش‌عاشق بهار شدن
به جرم عشق، غربیانه سنگسار شدن
زبس مقام مرا آسمان به هیچ شمرد
دلگرفت از این کمترین شمار شدن
بیار مرکب چابکتر از پرنده‌ی باد
بخوان به گوش من آهنگ رهسپار شدن
قسم به جام شهادت - که باده جزو نیست -
شهادت است مرادم از این خمار شدن
به اهل باغ بگویید این پیام مرا
به عهد عمر خوش‌قاصد بهار شدن

□ چهار شعر از سیدحسین موحد بلخی

خبر

بعد از شکست سپاهیان جهل در مزار شریف
 شکست طبل که پر از نهیب خالی بود
 به دستِ خشم - که عنوان او جوالی بود -
 ز جنس آتش و طوفان به هر کرانه که رفت
 هماره هدیه‌ی ناچیز این حوالی بود
 مگو که در تف آن شعله‌زار مرگ و جنون
 یراق طایفه دستان خشک و خالی بود
 و یا که دشمن قداره‌بند و خونی ما
 چنان همیشه عطشناک و لابالی بود
 چرا که کاسه‌ایمان آسمانی ایل
 هنوز ناشکن و همچنان سفالی بود
 عجیب سبز شدن و شگفت بالیدند
 چقدر ضربتیان چشمگیر و عالی بود
 سپاه یاغی یک چشمده نیز فهمیدند
 حمامه را - که به مفهوم گوشمالی بود -
 خبر رسید به چشمان کور هم حتی
 که خوابهای کذایی همه خیالی بود

زخم

شناسنامه‌ی ما بیگمان فقط زخم است
 شناسنامه‌ی ما همچنان فقط زخم است
 اگر چه قریه به چنگال درد می‌پیچد
 ولی به پرده‌نهان همزمان فقط زخم است
 برای نیل به بام عروق، چندی هست
 که در خرابه‌ی ما نرdban فقط زخم است
 کنون به سفره‌ی دلگیر و سرشکسته‌ی ایل
 ز فیض عام عطاونه، نان فقط زخم است
 در این میانه اگر با غ لاله‌ای شکفت
 چنان که باز تمايد دهان، فقط زخم است
 در این کرانه به رغم کرانه‌های دگر
 زمین، ستاره، افق، آسمان، فقط زخم است
 به جاست لکنت شعر و سرود ما امروز
 از این که هستی ما را زبان فقط زخم است

تماشا را کشت...

شبیحی عربده سرداد و تماشا را کشت
 مرگ رویید در این دخمه، تمتا را کشت
 ناکسی نارس همنگ سپاهی لغزید
 از پی همنفسی نای همما را کشت
 باز دیدیم در این بیشه‌ی مرگ‌آلوده
 بربری زاده‌شد و عصمت گلهای را کشت
 این نه یک قتل فجیعانه در این شبکده است
 دیوبار نگ دگر کودک فردا را کشت
 هبلی رم شد و سرسام و تنار گردید
 رونق لتشده‌ی «یثرب» و «بطحا» را کشت
 آسمان! شاهد این واقعه‌ی ننگین باش
 ابر بغض آمد و یک بار دگر ما را کشت
 تاولی نف زد و ترکید، نمک پالوده
 نفس زخمی این تشننی تنها را کشت

۷۶/۸/۶

مرقد گمگشته

کیست این حنجره‌ی زخمی تنها مانده؟
 آن که با چاه در این برهه همما را مانده
 از پی کیست که چشمان یتیمش این سان
 کم فروغ آمده، در غربت خود وamande
 می‌رود نیمه‌ای از پیکر سبزش در خاک
 و فقط نیمه‌ی آتش‌زده‌اش جا مانده!

□
 مادرم! وسعت این خاک پلشت‌آلوده
 بعد از آن واقعه یک پهنه‌ی رسوا مانده
 بعد از آن واقعه ما رانه به دیوار، نه در
 طاقت و حسرت یک پلک تماشا مانده
 آسمان چهره به خون شست در آن شب تا دید
 مادرم رفته ولی موبیه‌ی مولا مانده
 پلک خونین افق چشم من و ما تا حشر
 خیره بر مرقد گمگشته‌ی زهرا مانده...

فصل زرد

به آنان که خاکسترهاشان هم در آمان نیست

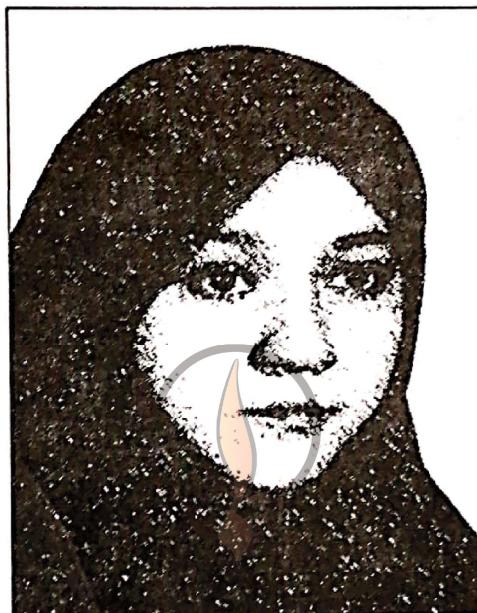
این روزها در چشمستان مردم! جز رنگ پر مردن نمی روید
در دشت‌های قلب زخمی تان، جز بوته‌ی مردن نمی روید
اینروزها بر سفره‌ای خونین هابیلیان! سیرید سیر سیر
خوردید خنجر از برادر آه، وز نابرادر زهر در زنجیر
این روزها کفشه به پاتان هست، کفشه که جنس خوبش از خار است
آری و صورتهای زرد از زجر، بر رشته‌های ممتد دار است
اینروزها این آسمان شاهد، بر دردتان چون ابر می‌بارم
تا در کویر خستگی هاتان یک بوته‌ی امید می‌کارم

ای مردمان خسته از توفان! باور کنید این درد پایانی است
آنقدر هم پاییز باقی نیست، دوران فصل زرد پایانی است
دست شما هم می‌رسد آخر، بر شاخه‌های روشن امید
آن سرزمین غرق در تردید آخر شود یک گلشن امید

□ چهار شعر از شکریه عرفانی

شاعر جوان، شکریه عرفانی متولد حوت ۱۲۵۷ خورشیدی در ولسوالی جاغوری از ولایت غزنی است. از کودکی هایش به جز لبخند خدا و آواز پرواز ملانک چیز دیگری به یاد ندارد. تحصیلات خود را تا صیف دوازده در ایران - شهر قم - پایان رسانده و چند سالی می‌شود که از اهالی شعر به شمار می‌آید و او در شعر هر چند جوان است، اما گام‌های پخته‌ای برداشته و آینده‌ای روشن را رقم می‌زند.

عرفانی فرزند انقلاب است اما در این دنیای پرهیاهو به دنبال آرامش بوده و معتقد است که: به دست آوردن این آرامش محل نیست، حتی برای مردم افغانستان. او در این اندیشه است که از زیر بار سینگین شاعر بودن و تکلیف انسانی قلم را در این دنیای پر از دام و دانه چگونه به سامان برساند روح نوجویی و فضاهای تازه، شعر عرفانی را خواندنی‌تر کرده و نیز او را در بند قالب خاصی محدود نکرده است.

تأسیس ۱۳۹۴

آیا من حوا‌یم

خبری نیست
جز این که
زنی، با روسربی رسوای
بر زمین می‌خورد
و فریاد می‌زند:
«من حوا نیستم»
و زنی بر نرdban
در نجابتی مرموز
آوازی می‌خواند
که نمی‌فهمم

من پیراهن‌مایم را می‌شمارم
واز خود می‌پرسم:
آیا من حوا‌یم؟

گرفتار زمستان

دست خاکستری باد که گلهای را چید
لرزش دست مرا فصل بیهار آیا دید؟
روزگاری که لبم تشنه‌ی رویدن بود
آسمان خواهش چشمان مرا می‌فهمید؟
برف در برف گرفتار زمستان ماندم
نور درینجره می‌خواند برایم از عید؟
وقت رفتن سر هر کوچه نگاهی کردم
ولی آیا به وداع دل من می‌لرزید؟
باز نمناک شده بغض گلوگیر دلم
باز زانو زده‌ام، رحم نداری امید؟

مبهوت

گیج می‌شوم	وقتی می‌بینم
می‌گویی،	یک کوزه آب نوشیده‌ای
باور می‌کنم	ولی
در دنیا سایه‌ها	فرق خون و آب چیست؟

نذر حضرت سیدالشہدا^(ع)

سُرخیم، بیا زخم بزن پیکر ما را

آینه کن ای عشق! من دیگر ما را

ما را پس از این موج عطش تشنہ بمیران

تا زنده کنی غیرت آب اور ما را

در حسرت تاوج رسی های تو هستیم

از این قفس خسته رها کن پر ما را

تیری بنشان بر تب حلقوم و بریزان

خون عطش آلد علی اصغر ما را

ما و سر تسليم به تیغ تو، دگر هیچ

گر حکم تو این است، جدا کن سر ما را

۱۳۷۶

خودش را در سکوت لحظه های می دواند باد

و تا تنهاییم، تا انزوایم می رساند باد

من و تنهایی و تردید بین ماندن و رفتن

مرا پیوسته از این سو به آن سو می کشاند باد

چه وهم ناتمامی! ناگهان یکریز می نالد

و بر آینه ام ابهام سردی می نشاند باد

نمی دانم چرا دست از سر من بر نمی دارد

به روی خستگی هایم خودش را می تکاند باد

چه می خواهند از من زوجه های بی سرانجامش

بگویید این قدر در خلوتم هوهو نخواند باد

۱۳۷۵

برای پدر شهیدم

مانده ای خسته از ابهام سوالی چون من

حس ناباروری، مهشده حالی چون من

هرچه بی واهمه باران شدی و باریدی

باز هم سبز نشد خشک نهالی چون من

کاش می شد که از آهنگ بهارت یک روز

تازه می شد نفس رو به زوالی چون من

اینک این ماندن ناچار معطل در خویش

مانده بر گردن تقدير، وبالی چون من

حیف شد حتی هر ی سرخ تغزل پژمرد

چه کند با تب اندوه تو، لالی چون من

خوش بر احوال پرستوی رهایی چون تو

بد به بی حاصلی بی پروبالی چون من

تیغه ای شعر از مید علی عطایی

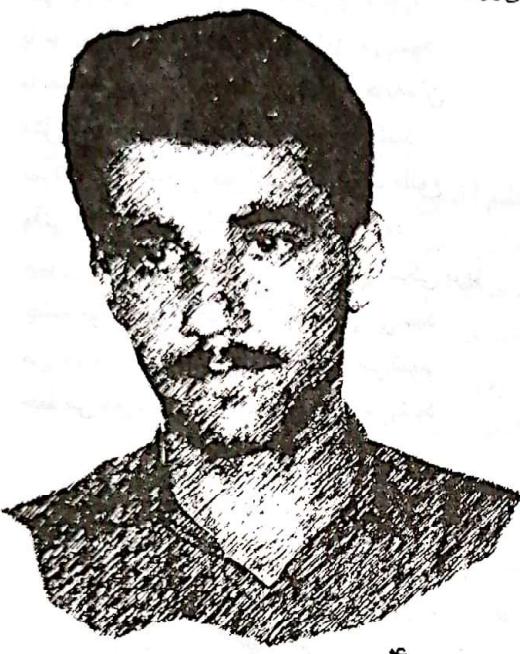

بنیان تدیشه

۱۳۹۴

۱۳۷۶

عطایی، شاعر خوشقریه و جوان کشور، متولد ۱۳۵۱ خورشیدی است. به قول خودش؛ خاطرات کودکی وی را گرد و غبار کوچه های خاکی مزار شریف و شهادت عاشقانه پدرش فراگرفته است. او اکنون ساکن مشهد مقدس و دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی است. وی که از سال ۱۳۷۲ شعر را جذی گرفته، می گوید: «تامروز نه خود از کار خویش راضی ام و نه شاعران دور و برم». وی در شعر به قالب غزل نظر دارد و با زبان سهل و ممتنع، مفاهیم آیینی و اجتماعی و گاه تغزی، به سراغ شعر می رود.

۴

دوباره آمدی از سمت دور فاصله ها
دوباره از سفر ناگزیر مرحله ها
بهار نوشده! از دشت لاله ها چه خبر؟
بگو بهار کجا رفته اند چلچله ها
کجا شده است هیاهوی عاشقانه ایل
کدام سمت، سفر رفته اند قاله ها؟
دوباره آمدی اما دگر نمی بیخد
به راه آمدنت کودکانه هلله ها
تمام پنجره ها بسته، خانه ها تاریک
و آسمان، تهی از ازدحام چلچله ها
چقدر در تب و تاب شکفتنت ماندیم
شکست هرچه تحمل، شکست حوصله ها
تو آمدی ولی اندام شاخه سبز نشد
صدای سبز تو خشکید در مجادله ها
بهار بی گل و بی برگ، بی پرنده و باد
بهار له شده در گیرودار غائله ها
بهار آینه های شکسته در آوار
و مانده در تپش ناگهان زلزله ها
بیا و سمت سر آغاز سبز خود برگرد
بیا و بگذر از این گونه گفتن از گله ها
بهار

۷۷

□ دو شعر از فرید خروش

چشمان بادامی

دلم آینه دار چشم‌های ناز رویابی
بزن پلکی، منم مجnoon چشم‌انداز رویابی
مرا در اوج چشمانست ببر تا عرش ای عاشق!
هوایی ام، بدہ بال و پر پرواز رویابی
بیا شرقی ترین احساس‌ها را سبز کن در من
به آهنگ فرو باریذه از یک ساز رویابی
خودت هم خوب می‌دانی که چیزی در وجودم نیست
 فقط یک سادگی و یک گلو آواز رویابی

□
و من هم خوب می‌دانم که آن چشمان بادامی
مرا یک روز می‌سازد غزلپرداز رویابی

□ دو شعر از سپند میرحسین مهدوی

صبح ساحل

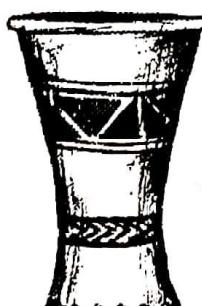
تا چشم تو در ابتدای کوچه نازل می‌شود
طومار آندوه دلم ناگاه باطل می‌شود
سر می‌رسی در آستان خانه می‌گوییم تو را
با چشم‌هایت رونق این خانه کامل می‌شود
با خنده‌های تازهات، صحن غریب خانه‌مان
مثل نسیم تازه یک صبح ساحل می‌شود
سرشارم از آینه از خورشید و گل وقت طلوع
وقتی که احوال مرا لبخند شامل می‌شود
چیزی بگو، شعری بخوان یا قطره‌ی اشکی بریز
چشم تو سمت حوض بی‌آینه مایل می‌شود
من باز مثل سایه‌ای تاریک و تنها می‌شوم
خط می‌خورد لبخند‌هایم گریه نازل می‌شود

زخمی‌ترین احساس

این روزها دیگر، حجم جنون من، تا آسمان ابری است
تقدیر فردایم، در دستهای تو، مثل خزان ابری است
یادم نخواهد رفت، آنروزها وقتنی، از عشق می‌گفتم
اما تو می‌گفتی، این راه بی‌برگشت، تا هفت خوان ابری است
آینه‌ها دیشب، در غربت دستم، مرثیه می‌گفتند
دیگر نمی‌گوییم، از این حکایت‌ها، این داستان ابری است
با هر نگاه تو، از پلکهای تو، خورشید می‌روید
اما نگاه من، گهگاه توفانی، یا ناگهان ابری است

بنیاد اندیشه زخمی‌ترین احساس، در کولبار من، این یادگار تو است
اینک تو می‌دانی، دنیای پندرام، تا بیکران ابری است؟

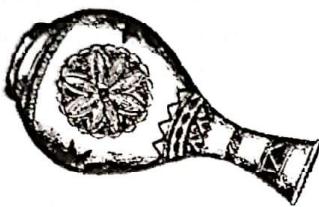
□
دیگر نمی‌مانم، در این جنونستان، یک روز باید رفت
گاه عبور است و - هر چند می‌دانم - این کاروان ابری است

از دست خود

چقدر امروز تنها یم چقدرامروز غمگینم
شبیه خویش مردی را که بر دار است می‌بینم
گمانم عصر یک آدینه دلگیر و بی‌روح است
و من حس می‌کنم یک کوه سرگردان و سنگینم
کجایی آشنای لحظه‌های شادی و شورم
ببین افتاده‌ام از پا سوار اسپ چوبینم
همین یک لحظه پیش از مردن خود با خودم گفتیم
بخوانم اشهد چشم تو را، هر چند بی‌دینم
بله افتادم از دست خودم، از ارتفاع دور
و فهمیدم که دیگر بسته شد دیوان ننگینم
خودم در زیر نعش خویش بودم، تا لب گورم
خودم هم گریه کردم در عزا در غسل و تدفینم

□ سه شعر از حمید مبشر

□ دو شعر از سیدمظفر موسوی (فروغ)

علم آتش

به این زردی مپندازیدم از رنگ برون من
سحر گل می‌کند صد شعله از زخم درون من
نگاه حیرت آلد مرا باور کنید ای قوم
و دردی را که پنهان است در رنگ جنون من
گلویم حسرت یک جرعه‌ی تیغ که را دارد
که چون فواره بالا می‌رود آواز خون من
چنین که چنگ غربت می‌فروزد شعله درنایم
شرمی‌جوشد از فریاد سرخ ارغون من
و این دل داغ شیرین کدامین ایل را دارد
که بر پا کرده از دستش علم بر بیستون من؟

شنیدم تا که آواز کمانداران چشمانش
بموج خون خود رقصید نخل واژگون من

صد شعله فریاد

افسرده مرد غم‌آلد با داغ در سینه می‌رفت
رخسار پر گردانده، از پیش آینه می‌رفت
دلتنگ دلتنه با خویش می‌گفت و تکرار می‌کرد
افسوس، افسوس، افسوس از صبح آدینه می‌رفت
چون مرغ با بال پرخون، چون برگ در باد پاییز
چون شاخه‌ی بید واژون از تیشه کینه می‌رفت
سر می‌کشید از درونش صد شعله فریاد از درد
بر شانه‌ی التهاب یک بغض دیرینه می‌رفت
در سنگلاخان غربت در هر قدم نقش می‌شد
تصویر مردی که تنها، با پایی پر پینه می‌رفت

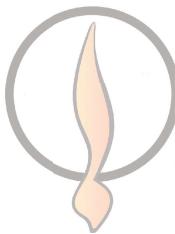
پرسید اما کسی بعد، از کاجهای خیابان
مردی سبکبال چون باد آیا ندیدی، نمی‌رفت؟

مزار

آهسته می‌روم همه شب بر مزار خود
سر می‌نهم به شانه‌ی سرد دو تار خود
خاکستر است آنجه که بر شانه می‌برم
چیزی که دارم از همه‌ی روزگار خود
تو سبز و سرخ می‌گذری از کنار من
من سرد و خسته می‌گذرم از کنار خود
من بعد سالها است که در خویش می‌رسم
می‌پرسم از خودم خبر از روزگار خود
ای شب فروز باعجههای خیال و شعر
بر من بیخشن روزنه‌ای از دیار خود

پاییز

فرو می‌ریزد از آوازها پاییز در چشم
شبیه خنجر آلد و خونریز در چشم
غروب تیره و تلخ و غبار آلد و می‌رقصند
میان موج خون اسکندر و چنگیز در چشم
به سویت آمدم ای ابر بارانی بغل واکن
که خشکیده است امشب چشم و کاریزد چشم
به اشک شوق شستم چهره گلدان خالی را
که شاید باز گردد صبح شورانگیز در چشم
کسی می‌گفت فردا روزگارم سبز خواهد شد
بهاری می‌رسد از راه رستاخیز در چشم

بنیاد اندیشه

تأسیس ۱۳۹۴

اجابت

سحر در هاله‌ای از شوق بیدار است می‌بینی؟
در آنسوی افق شوری پدیدار است می‌بینی؟
نسیمی می‌وزد از دور دست باعهای شهر
که از عطر گل صد برگ سرشار است می‌بینی؟
بخوان بارانی از دروازه‌های شهر در راه است
اجابت صف به صف آنسوی دیوار است می‌بینی؟
میان حوض تصویری خیال انگیز مهتابی است
که در آغوش سرسبز سپیدار است می‌بینی؟
مزار عاشقان در شعله‌ای از اشک روشن بود
گمانم صبح روز وصل دلدار است می‌بینی؟

برخوان به مردی ذوالقار و هل اتی را
از بیشه شیران او شیر چدا را
سر می نهد شیران صحراء پیش پایت
آید گر آواز خداوند از صدایت
ای لایق لطف و تغزل های شیرین
شد خوش چین خرم من تو ماه و پروین
بر حلقه ی در کوفن اصرار کردی
با چشم خود آبینه را بیدار کردی
ای احمد مرسل! خدا رایاد کردی
بی شیر دیدی بیشه را فریاد کردی
این بیشه با گام تو آشوب دگر یافت
شب های یلدا پیش تو رنگ سحر یافت
ای چشممه ی لبخند در چشمان آهو
بستی هزار آبینه را گیسو به گیسو

در لیل ال اسرار چه ذوق اندیش بودی
با دست غیب مرتضی - با خویش - بودی
از عرض چیدی سبب لبخند خدا را
دریافتی فصل قشنگ کربلا را
چون چشم مست ساقی پر از تغزل
باب تبسم را گشودی بر لب گل
با گامهای استوار مرد بشکوه
جست آخرین راز شگفت از سینه ی کوه
در صبغه ی توحید باغ مکه گل کرد
صبع معطر جام خود را پر زمل کرد
یکدم زمین شد زنده از آن لطف سرمد
تا سکه زد عرش برین با نام احمد
احمد همیشه یک صدا در آسمان است
راز شگفت این جهان و آن جهان است

ای در گلیم عاشقی پیچیده ما را
در آب و آتش سالها سنجیده ما را
اکنون که بی تشویش دل را وام دادم
فرمودی: در آتش برو انجام دادم
در آب و آتش هم به گل پیوند خوردم
دیرینه عهدی بستم و سوگند خوردم
در آب و آتش هر که از جان مایه داده است
چون کوه سر بر دامن دریا نهاده است
ایننه لطفت چراغ روشن افروخت
دریا شد و هفت آسمان را بر زمین دوخت
دریا عجب شوری درون سینه دارد
شوری یک دوشیزه در آبینه دارد
ای در گلیم عاشقی پیچیده ما را
در آب و آتش سالها سنجیده ما را

وادی بر آشفت و شب صحراء دگر شد
هفت آسمان از این تلاطم با خبر شد
گل کرد در جانش به رنگ آشنا بی
مزد نیایش های دوران جدایی
در تار و پودش حس سنگین آشیان کرد
انسی بهم زد، جلوه ها در آسمان کرد

امشب هیاهوی عجیبی در زمین است
امشب زمین جولانگه روح الامین است
در بستر این مکه ی خاموش غوغاست
آواز گرم جبریل از دور پیداست
این کوه و دشت امشب چه رمز و راز دارند
گویا ملاییک نوبت پرواز دارند

به یمن بعثت رسول الله (ص)

برکند از آغوش مکه خویش را مرد
از خود بدور انداخت تا تشویش رامرد
تن را رهاند از بند مسموم شب شوم
از شهوت سنگین مکه - مرگ محظوم

مرگ نشستن، سخت خشکیدن، فسردن

مرگی به مردانه تحجر دل سپردن

از حجم سنگین گناه بت پرستان

مانند عنقا پر فرا بگشود یکران

«باید به راه افتاد» این را گفت و پرخاست

کامشب شب عشق و شب فرزند فرداست

شب در شکوه گامهایش غرق می شد

تا گام بر می داشت رعد و برق می شد

دل را چو در آغوش فردا می کشانید

شوریدگی را آب دریا می چشانید

از بستر دلتگ مکه سوی صhra

پیمود بعد از کوچه اوج قله ها را

شوق حضوری شعله ور می گشت در او

شور شگرفی گرمتر می گشت در او

تا باز باید مهبط وحی خدا را

شوریده بر می داشت هر دم گامها را

غار حرا را بستر توفان خود یافت

حال نیایش جامه می نویر تنش بافت

لوح داش آبینه شد فهم غزل را

گل با شفقتن می دهد سهم غزل را

بگشود پای افزار و پا را بر زمین کوفت

در گوش دریا رازهای دلنشیں گفت:

روح مرا لب تشنه در دریا رهان!

آبینه را با دو چشم می آشنا کن

امشب بیا ای حضرت دریا خطر کن

روح پر آشوب مرا لب تشنه تر کن

امشب بیا از آسمان فرمان بیاور

مژ عطش های مرا باران بیاور

آتش بنز در خرم من روحمن دگر بار

دریا دلی فرما بر این نوحمن دگر بار

تفیده خاک سیز ابراهیم بپور

از شرق بطحا می کشد بتخانه ها سر

نی بر لب چویان این دشت و دمن نیست

صhra به جز جولانگه زاغ و زغن نیست

صندوقد عهد از غیرت افتاده است یا رب!

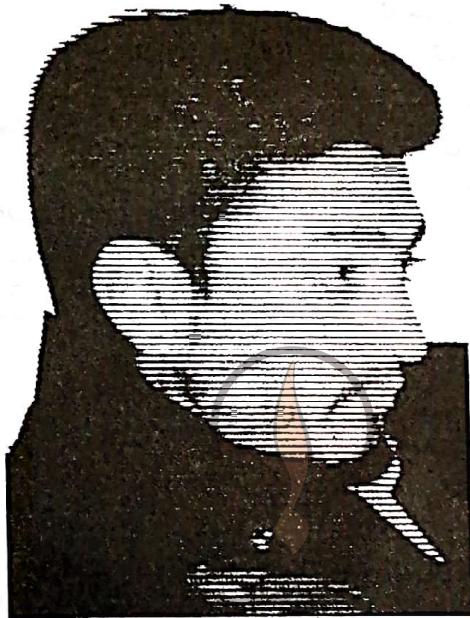
موسی به تیه حیرت افتاده است یا رب!

از رنج ابراهیم در آتش، گلی نیست

در خرم من یکتا پرستی سنبی نیست

آواز پر جبریل

□ سیدنادر احمدی

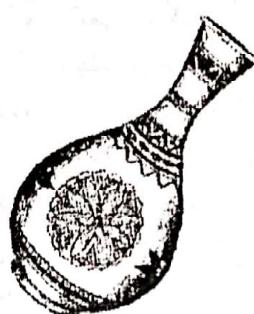
تأسیسیں

روح الامین پیچیده امشب کوه در کوه
پای از کمند غم رهانده مرد بشکوه
آشوب جان در بر گرفته کهکشان را
ذوق تغزل رنگ بسته آسمان را
گم گشته کوه نور در شرق تجلی
مانند آن مردی که شد غرق تجلی

□
یا احمد! «اقرأ باسم ربک» را تو بخوان!
آبینه را برگیر ای آبینه گردان
در تشنگی برخیز ای توفان نفس مردا
از جانب دریا توبی فریاد رش مرد

بوی جوی مولیان

غزل دریا بنیاد اندیشه

□ محمدعلی جنیدی (سیاوش)

تو اندوه پر از عصیان و شور کیستی، دریا!

ز سر بگذشته جان ناصبور کیستی، دریا!

در این هنگامه‌های خاکساری‌های خاک آلود

چنین پاکیزه و زیبا، غرور کیستی، دریا!

زمین چندی است دیگر گریه کردن را نمی‌داند

تو در مژگان او اشک بلور کیستی، دریا؟

در این دوری که ناجور است ساز زندگی اینسان

نوای دلنواز تار جور کیستی، دریا؟

که را تو عاقبت تا محفل خورشید خواهی برد؟

تو آغاز ره پر نور دور کیستی، دریا؟

کسی که در تو می‌میرد تو می‌اندازی اش بیرون

که را خواهی یذیرا بود؟ گور کیستی دریا؟

□ دو شعر از آذر

اگر بهار...

اگر بهار بیاید نیازها دارم
به هر شکوفه‌ی زیبا نمازها دارم
سخن به بوسه نویسم میان صفحه‌ی گل
که من به روی نکوی تو نمازها دارم
به یک دو حرف نتانم غزل تمام کنم
سخن دراز بگویم که رازها دارم
درون خانه چشمم نشین حکومت کن
ز هفت پرده در آن جا جهازها دارم
اگر نه مرد یقینی برو به گوشه‌ی خویش
که کوه معرفتم من فرازها دارم
ز حرف قدسیم آذر عجب مدار که من
ز سوزها که مرا هست سازها دارم.

ای نمک‌ها

باده پیش آرید یاران مست و مخمورم کنید

تابه کی هشیار از میخانه‌ها دورم کنید

خسته آهنگم که هستم بسته‌ی زندان خویش

زخم‌ها را آشنا با تار تنبورم کنید

تشنه‌های روشنی ای تشنه‌های روشنی

جان خود روشن دمی از جان پر نورم کنید

در نگاهم گر بیام روشنی از عشق نیست

ای نمک‌های لب امیدها گورم کنید

آدم، استاره‌ام، جان سراسر آتشم

بعد مردن در مزار آسمان گورم کنید

کنار آب رکناباد

تا مغز آرزوهایت را بپریشد.
نسیم عیسایت چه بود
جز داسی که فردا را سر برید؟
سخن بگو!
امشب آواره‌ی «بدخشنام»
آواره‌ی «پنجشیر»
«خیر»
امشب آواره‌ی اندوه تو ام
انسان که از تاریکی دست می‌سایم به
پیرامونم
و دریغا! جز تفنج در انگشتانم نمی‌لغزد
امشب آواره‌ی تو ام جنین سوخته!
آنها گریختند
در نوشدارویت شوکران ریختند
و احتضارت را نقاشی کردند
عزیزان تو اما در غبار گم شدند
عزیزان تو را دهان تفنجها و تویها بلعیدند
اینک چه مانده است?
«جیحون» بی‌آبرو
«پامیر» خسته‌جان
«هرات» چرکین دل
و «کابل»
عروس هزار داماد
عروسوی که در زفاف
سینه‌اش به خنجر آشنا دریده شد.
کابل
عروس جنازه و انفجار...
این کابل است که فریاد می‌کشد،
ای ختیجه‌های آشنا!
فرزنдан خون آشامم!
رهایم کنید!
و کابل چیست اینک
جز زخمی بزرگ
بر گونه‌ی انسان و جهان.
افغانها چون بلدرچینهای آشیان گم کرده
در علفزارها سرگردانند
و آتش از هر سوت زدیک می‌شود.
چیست آیا افغان
جز واژه‌ای بلیغ برای گریستن؟
جز نامی آشنا برای خاک و خاکستر؟
تعییری ظرفی از نزیستن؟
آه ای تمام چشمها!

سرزمین هزار پرچم!
سرزمین بی‌پرچم!
جهنم و بهشت چنان در توبه هم آمیخته‌اند
که در آغوشت
می‌سوزم و حظ می‌برم.
نیمی مرگ، نمی‌احتضار
نیمی باروت، نیمی شلیک
کجا؟ چه، چشمانم جز انبوه زخم نمی‌بینند
جز کودکانی در خواب ابدی مرغزارها
که چون بذری در خاک فرو شده‌اند
جز مردانی بر تفنجها مصلوب
و زنانی که به قطره اشکی کلان می‌ماند
افغانستان!
سخن بگو!
با آن زبان شعله‌ور
با واژه‌هایی که آلوده‌اند به خون و خاکستر،
آه! آه ای میدانهای ویران
ای کوچه‌های خلوت و ساکت
چه کسی هیاهویتان را به سرقت برد؟
کدام صاعقه کودکان بازیگوشستان را ذغال
کرد؟
آنها مرده‌اند
گریخته‌اند تأسیس ۱۹۵۴
آنها پراکنده شدند در گورستانهای بی‌نام
و نمانده است حتی مرثیه‌خوانی.
افغانستان!
حماسه‌ای مه آسود!
کشور انگور و تفنج
و زخم و داروخانه
سرزمین افتادن و برخاستن
نسیم عیسایت خمپاره‌ای شد
که قلب را منفجر کرد.
گلوله‌ای شد

فرزندان خون آشامم! رهایم کنید!
محمدحسین جعفریان
به مردم مظلوم و بی‌بناه افغانستان
نیمی آتش، نیمی شیون
نیمی باد، نیمی خاکستر
نیمی موج، نیمی توفان
در کجای تو بی‌اسایم اسطوره‌ی مه آسود!
مادر مجروح!
نفرینها و درودها بر لبانت معطل مانده‌اند
واز پس آن همه پنجره‌ها و پرهای چیده
از پس آن همه خون و چنگلهای شعله‌ور
تنها پرچمها ی مانده‌ست
که در هر یک جسدی پیچیده‌اند.
مادر مجروح!
فرزندان به خوردن نشسته‌اند
آنها به تو تجاوز کردند
به آتشت کشیدند.
گریه در کاسه‌ی چشمانم خشکیده‌ست
و مظلومیت جهان را به تمسخر گرفته است
چه ساخته‌اند آیا از تو
جز اجاقی که در آن
«پشتون» و «تاجیک» و «هزاره» و «ازبک» ای
چون ترکه‌های خشک بید
شعله‌ور شدند
تا آیا کدام صیاد
صیدش را بر آن بچرخاند
از تلاطم امواج
ناجیان
رهاییت بخشیدند
تا در ساحل تیربارانت کنند
هر یک پیراهنی ساختند
با تکه‌ای از پرچم تو
و چنین شد که بر هنه ماندی

که آرزوها را بر پیشانی سایبان کردند اید
 از «درواز» تا «زرنج» جز خون در شیار نیست
 آیا «بامیان» را خواهم دید
 آیا فردا بر نقشه جهان
 تو را خواهم یافت ای افغانستان؟
 کدام دست بیگانه در تو نخسکید؟
 کدام چشم بیگانه تو را دید؟
 کدام پا...
 افسوس که خود به مرگ خود پایکوبی کردید
 افسوس که خود نام خود را آتش زدید
 افسوس که خود شناسنامه هاتان را در
 اجاقهای تازه افکنید.
 سرزمین انگور و تفنج وزخم و دارو خانه!
 در کاریزهای فشنگ جاری است
 و بر شاخسار درختان
 دستان بریده می روید...
 امشب هوایت مرا در هم پیچیده است
 در اتاق کوچک خیابانهای نیمه ویران کابل
 رژه می روند
 امشب از هر ورق دفترم
 گلدهسته‌ی ویران مسجدی سر بر می کند
 و صدای مویهی زنی خواب همسایگانم را
 می پریشد.
 امشب تمام غمهای تو در من فرو می ریزد
 امشب تمام موشكها به چشمان من اصابت
 می کند
 امشب تنها تو را گریه می کنم.
 صدایت می زنم
 بر می خیزی
 حال آن که نیزه‌ها چون انبوه جوانه‌ها
 در برت گرفته‌اند
 سرمی گردانی،
 چشمی در چشمخانهات نیست
 و دستی بر شانه‌ات.
 آه افغانستان!
 چندی است سنگها با شنیدن نامت گریه
 می کنند.
 شمشیر به وقت فراز شدن قلب را درید
 و آیا چگونه فرومی آید؟
 شبها، ستارگان عزادار توانند
 در جامه‌ای چنین سیاه
 بی ماه.

خواب آسمان را آشفت
 پرواز را گم می کنند
 پرنده‌گانی که به هیچ سو نمی‌روند
 چه بیفوده زمان را ایستاده‌ایم!
 □
 از کوه بیشتر قامت را رفته بودم
 که استوار پزمردی
 پر از شیون بادم
 و بیانی که از انفاق
 مجنون تهی است.
 اگر گلی میان راه نمی‌شکفت
 کویر مانده بودم
 از تو هم بیشتر!
 مجتون نبودام تا لایق قبیله‌ات باشم
 جرأت مرا شکسته‌ای
 گستاخ!
 چه بهار گرمی داری!
 □
 در حاشیه‌ی عشق چیده می‌شوم
 پهلو گرفته
 تنگتر
 که بیابی ام از فانوس
 تا دریای حضورت.
 فوج فوج
 موج
 از پرواز تا پرنده
 از پرنده تا خطی خونین بر کاغذ برف
 و آسمانی که افقهایش را شکسته است.
 آه! تو را واژه‌های بزرگ از من گرفته‌اند.
 تو را از من گرفته است،
 افغانستان
 جنگ
 و کوهستانهای بلند.
 تو را از من گرفته‌اند،
 مردان مسلح خشمگین
 و هلی کوبترهای جنگی پنهان در ابر باروتها
 آه! مرا سکوت از تو گرفته است
 مرا از تو گرفته‌اند،
 بی شلیک، بی سلاح
 مرا از تو گرفته‌اند،
 تشنه و بی دلیل
 مرا گرفته‌اند از دریا

تو درخت می‌خواهی و روختانه
 باران می‌خواهی و کودکان پرهیاوه
 تا پسکوچه‌های متروکت را از خواب جنگ
 بیدار کنند
 تو تشنۀ‌ای، سرزمین زخمی!
 اما آنها دهانت را از سرب لبریز کردند
 بر حنجره‌ات نشستند
 و ریه‌هایت را از قطعنامه‌هاشان انباشتند،
 چنین است که اینسان کبوش شده‌ای
 و شانه‌های برفی ات در پامیر
 به لرجه افتاده است.
 دلتانگ روزه‌ای آفتابی ات مانده‌ام
 آیا دوباره
 در آن علفزار انبوه می‌بینمت
 بی آن که وحشت شلیکی
 مرغابیهای یله در برکه را فراری دهد؟
 آیا دوباره می‌بینمت
 وقتی پوتینها را در آوردای؟
 آیا دوباره خواهم دید تو را
 بی جان دندان تانکها بر سنگفرش خیابانها
 بی روزن گلوله‌ای در پیشانی؟
 افغانستان!
 دلم برایت تُگ شده است
 آیا کودکان امروزت
 فردا
 نامت را به یاد خواهند داشت؟

تا دریای حضورت اندیشه
تأسیس ۱۳۹۵
□ ترکس رجایی

کبوتران در آشیانه‌ی زخمی
 افق رابه خون نشانده‌اند
 غروب تشنۀ،
 آسمان بی‌پرنده...
 در دخمه‌ی این شب
 چنان هراسناک به اقرار تاریکی دل بسته‌ام
 که گویی آفتاب را بر برج معرفت طلوعی
 نیست
 در امتداد رؤیای روز قدم زدن
 به تبسی ناهنجار